

Opgroeien in een kansarme buurt

Tussen rust en rumoer

Kansarmoede en buurtbeleving 2010 wordt het Europese jaar van de bestrijding van armoede en sociale uitsluiting. Uitgerekend in de tweede helft van volgend jaar neemt België het EU-voorzitterschap waar. Hoe ervaren kinderen een kansarme buurt? **Tekst Stefanie Van den Broeck | Foto's Fatih (13) en Orhan (12) | Met dank aan Liesbeth Oomen**

Premetrostation Handel, hartje Antwerpen-Noord. Het is er een gezellige drukte: joelende kinderen, kletsende hangjongeren en ouderen die stil langs etalages slenteren. Oude en ook heel wat nieuwe Belgen. Een echte melting pot. Toch zouden veel Vlamingen er niet aan denken om hier te komen

wonen. Voor wie opgroeide in de luwte van een blanke voorstad lijkt dit niet meteen een geschikte omgeving voor opgroeiende kinderen. Maar hoe beleven de kinderen van deze wijk hun buurt?

Hartje Antwerpen-Noord.

Een echte melting pot.

Veel Vlamingen denken er niet aan om hier te komen wonen.

Weliswaar werd rondgeleid door Cindy (14) en Lesley (13), twee zussen die Antwerpen-Noord kennen als hun broekzak.

THUIS IN HET DORP

Vooral Cindy, de oudste van de twee, staat te popelen om ons haar buurt te tonen. En dan vooral de winkelstraten, want shoppen is een van haar grootste hobby's. Naast tv-kijken, mompelt Lesley voorzichtig. Cindy praat maar door. Er is geen speld

tussen te krijgen. Over haar komen we dan ook snel veel te weten. Ze volgt haartooi en wil later graag kapster worden. "Of dierenverzorgster. Of nee, een combinatie van de twee. Dierenkapper?" Lesley lijkt wel haar tegenpool. Zij studeert elektromechanica en wil mecanicien worden, "voor computers of in huizen". Winkelen en tv-kijken zijn niets voor haar. Het liefst zou ze vanaf volgend schooljaar leren kickboksen. De twee zussen kennen alle nieuwtjes van de wijk, via vrienden of via hun kapster. Deze buurt aan de rand van de binnenstad lijkt voor hen wel een dorp.

LUIE POLITIE

Terwijl we door de drukke Handelsstraat lopen, geven de twee ons insidertips. "Dit is een héél goede bakker. Die groentewinkel is ook heel proper en ze zijn er vriendelijk. Tegen ons tenminste, maar ze kennen ons dan ook al van kleins af." We lopen voorbij heel wat Marokkaanse slagerijen, waar de indringende geur van gebraden kip hangt. "Soms denk ik: het enige wat ze hier eten, is kip. 's Ochtends, 's middags en 's avonds. En misschien ook nog als

vieruurtje”, merkt Lesley lachend op. Het multiculturele en drukke karakter van de wijk is volgens deze kinderen best oké, maar af en toe loopt het toch de spuigaten uit. “Sommige mensen zijn echt vuil: ze spugen op straat, plassen overal tegen en maken dingen kapot. Bovendien is er ’s nachts veel lawaai.” Toch vreemd, want vlakbij is een politiekantoor, met een hele resem combi’s voor de deur. Maar uit die hoek valt niet veel steun te verwachten, beweert Cindy fel. “De politie doet niet veel. Het zijn mannen die de hele dag op hun bureautje blijven. Dat is zeker niet leuk voor ons.”

BEDELAARS

Wanneer we de Diepestraat inslaan, valt ons op hoe rustig het is. Maar de meisjes drukken ons meteen met de neus op de feiten. Het is augustus, dus veel mensen zijn op vakantie, en bovendien is de ramadan bezig. Binnenkort zal het weer een stuk drukker worden. Cindy verzekert ons dat op straat spelen geen optie is. “Zelfs oversteken is al moeilijk, want als je dat probeert, rijden de auto’s gewoon door.” Onderweg komen we heel wat lege winkelramen tegen. De zusjes bevestigen ons vermoeden. Er komen vaak nieuwe winkels bij, maar die gaan even snel weer dicht. Faillissementen zijn geen uitzondering. Dan worden we plots aangeklampt door een bedelares. Ook dat komt redelijk vaak voor, weet Lesley te vertellen.

ZWARTE MARKT

Eindelijk is het zover, vertelt Cindy ons trots: “Nu komen we meer aan mijn buurt.” De Offerandestraat, dé winkelstraat van de buurt. Ook hier heel wat kledingwinkels met traditionele Arabische kledij, maar ook ‘Vlaamsere’ mode- en muziekwinkels.

Plots doemt Cool Fashion op, het modemekka voor prille tieners als Cindy. Hier kan ze naar hartenlust passen en kiezen, al stoort het haar soms dat sommige mannen haar dan aangapen. “Ze denken dat je het niet ziet.” Lesley heeft daar geen last van: “Naar mij gapen ze niet, maar ik ben dan ook de meest jongensachtige van de twee.” Haar stoort het dat hier bijna uitsluitend kledingwinkels zijn, want dat interesseert haar bitter weinig. Maar wanneer we langs een muziekwinkel lopen, is het toch weer haar zus die voortvarend het woord neemt. “Vroeger kwam ik vaak voor de cd’s van Tokio Hotel, maar die zijn niet meer zo hip, dus vind je hun cd’s alleen nog op De Zwarte Markt in Tesselenderlo.” Deze meisjes kennen hun wereld, zoveel is duidelijk.

MIDDEN IN ’T STAD

Plots staan we op het Koningin Astridplein, waar zich twee favoriete attracties van de jongedames bevinden: de Zoo (“zeker nu de kleine Kai-Mook er is”) en Aquatopia. Dit is de toegangspoort van Antwerpen Centrum, op een boogscheut van de Meir. Hoewel

WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK

Isabelle Pannecoucke van de Onderzoeksgroep Ongelijkheid, Armoede, Sociale Uitsluiting en de Stad (OASeS) van de Universiteit Antwerpen, wijdt haar doctoraatsonderzoek aan de relatie tussen het gebruik en de beleving van de dagelijkse stedelijke ruimte door kinderen en hun schoolervaringen en -verwachtingen. Ze voerde een onderzoek bij kinderen van het zesde leerjaar in Merksem, Antwerpen-Noord en Oud-Borgerhout. Uit haar peiling naar buurtbeleving bleek dat vooral de kinderen uit Antwerpen-Noord behoorlijk negatief stonden tegenover hun buurt: ze waren bang voor bepaalde buurtbewoners en vonden dat er te weinig groen, te veel afval, verkeer en drugsgebruik was.

dat voor een shopper als Cindy het walhalla moet zijn, zou ze hier toch niet willen wonen, “in ’t midden van ’t stad.” Het zijn, gek genoeg, vooral de winkels die haar afschrikken. “Dan zou ik veel te veel geld uitgeven. Het is nu al zo erg. Bovendien is het ook erg druk en lawaaiig, met al die dancings.”

Dus slaan we de Van Wesenbekerstraat in, of ‘de Chinezenstraat’, zoals die in de volksmond wordt genoemd. Al zijn de Chinezen toch niet meer wat ze geweest zijn, aldus Lesley.

“Vroeger kwamen we hier vaak winkelen, maar nu niet meer, het is vuiler geworden.” Een eindje

verder rijst een prachtig stukje stadsvernieuwing op: de Permekebibliotheek. Maar de meisjes zijn niet enthousiast. Cindy vindt te weinig boeken naar haar zin op de afdeling voor volwassenen, want zij is vooral geïnteresseerd in hekserij. Lesley leest – helemaal in de geest van haar jongensachtigheid – het liefst avonturenverhalen met een flinke portie geschiedenis. “Hele dikke boeken”, snoeft ze.

DEALERS

De sfeer op het De Coninckplein is een stuk grimmer. Als we de zussen mogen geloven, worden er veel drugs gedeald. Wanneer we ons luidop afvragen wie die dealers dan wel zijn, heeft de stoere Cindy meteen een antwoord klaar. “Dealers herken je aan hun ingevallen wangen. Hoewel ze nog jong zijn, lijken ze al oud. En natuurlijk zie je ook de injectiepunten in hun armen, tenminste als ze korte mouwen dragen.”

Nadat we in de Sint-Elisabethstraat nog hun favoriete kapper, Trendy Generation, en ‘klein duimpje’ – een kleine vrouw die blijkbaar een fenomeen is in de buurt – voorbijlopen, zijn Cindy en Lesley bijna weer thuis. Maar ze willen ons toch nog hun buurtcentrum De Wijk tonen, aan het rustige Willy Vandersteenpleintje. Daar halen de meisjes mooie herinneringen op. Hier speelden ze als kind met vriendinnetjes. Nu is de nieuwe generatie kleintjes aan de beurt: kleuters en kinderen genieten er van de rust.

TOEKOMSTDROOM

Een echt park kan je dit kleine plein natuurlijk niet noemen. Maar het stadspark is niet zo veraf. Gaan onze twee gidsen daar nooit naartoe? Cindy is er kort over. “Daar komen we niet graag, want er wordt gespoten, je ziet overal injectieaalden liggen.” Vroeger was dat aan het buurtcentrum ook zo, weet Lesley, maar vandaag gelukkig niet meer. “Nu gaan de poorten eerder dicht. En toch zijn er nog mensen die achter die poorten wildplassen. De poetsvrouwen moeten dat schoonmaken, daar heb ik echt medelijden mee. Wie doet nu zoiets?” Maar al bij al is het aan buurtcentrum De Wijk gezellig toeven. Er worden dan ook heel wat activiteiten georganiseerd, zoals barbecues in de zomer. De conclusie van de meisjes is eenstemmig: ze wonen hier graag. Lesley ziet hier zelfs haar toekomst. “Mocht ik ons huis krijgen, dan zou ik graag blijven. En Cindy mag bij me blijven wonen”, voegt ze er vrolijk aan toe.

► www.ua.ac.be/oases

► *Reacties welkom op www.weliswaar.be/forum*

